

Punkt 4.

Godkendelse af udmøntning af budgetressource vedr. Sunde børn bevæger Aalborg Kommunes skoler

2019-098195

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender, forslag til udmøntning af budgetressource vedrørende sunde børn bevæger Aalborg Kommunes skoler.

Beslutning:

Godkendt.

Sagsbeskrivelse

Der er i budgettet for 2021 afsat 1,25 mio. kr. og 3 mio. kr. i overslagsårene til indsatsen "sunde børn bevæger Aalborg Kommunes skoler". Skoleudvalget skal tage stilling til et forslag til udmøntning af ressourcen.

Baggrund

I budgettet for 2021 fremgår følgende *"Der er afsat 1,25 mio. kr. i 2021 og 3,0 mio. kr. årligt herefter til styrkelse af bevægelse i skolen. Den nye indsats skal ses i lyset af de gode erfaringer og oplevelser med bevægelsens år i 2020 og skal sætte ekstra tryk på elevernes bevægelse, idet bevægelse skaber grobund for sunde vaner, samt god læring og trivsel."*

Der har siden Folkeskolereformen i 2014 været en række tiltag, der har haft til hensigt at medvirke til implementeringen af kravet om 45 minutters daglig bevægelse.

Herunder kan blandt andet nævnes:

- At 4 skoler er certificeret som idrætsskoler
- At der er udviklet en database med bevægelsesidéer (www.playtool.dk) og der har været ansat bevægelsesguider, som har inspireret til brugen af databasen og forestået kompetenceudvikling af lærere og pædagoger om bevægelse
- At vi har en Playmakerordning der fx udvikler samarbejdsforløb mellem skole og foreningsliv
- At 6 skoler er i gang med at uddanne bevægelsescoaches, hvor elever uddannes til at stå for bevægelsesaktiviteter
- At mange skoler har legepatruljer og gameboosters, hvor der er fokus på aktive frikvarterer

Derudover har der i hele 2020 og frem til udgangen af skoleåret 2020/21 været "Bevægelsens år", hvor der er igangsat flere tiltag fx besøg af bevægelsesstafet, ugens bevægelsesidé og elevevents.

Skoleforvaltningen samarbejder desuden tæt med Sundheds- og Kulturforvaltningen i forhold til implementering af Sundhedspolitikken og Bevæg dig for livet samt i forhold til afviklingen af det årlige idrætsmøde.

Som et led i udmøntningen af ressourcen har emnet været drøftet med skolelederne. Skolelederne er særligt opmærksomme på, at en del af ressourcen udmøntes decentralt til medarbejdere. Derudover vurderes det væsentligt, at bevægelse og sundhed forstås bredt – og dermed ikke alene vedrører idrætsundervisning men også den fagdelte undervisning. Endelig lægges der vægt på, at klyngesamarbejdet får en betydelig rolle i implementeringen.

Forslag til udmøntning

Budgetressourcen foreslås anvendt til nedenstående elementer.

Implementering af Bevægelsesbarometeret

Skoleforvaltningen udviklede i foråret 2020, sammen med VIA og Dansk Skoleidræt og i regi af "Bevæg dig for livet", et bevægelsesbarometer. Bevægelsesbarometeret indeholder 8 temaer. Alle temaer udspringer af viden fra seneste forskning om bevægelse og sundhedsfremme på skoler.

Det er derfor forventningen, at implementering af de 8 temaer på skolerne vil betyde et reelt kvalitetsløft i skolernes sundheds- og bevægelsesindsats. Det er ambitionen, at alle skoler i løbet af de næste tre år skal implementere elementerne i bevægelsesbarometeret.

Temaerne i bevægelsesbarometret er:

- Elever som medskabere af bevægelsesaktiviteter
- 45 minutters bevægelse om dagen – herunder i den fagdelte undervisning
- Arbejdet med motorik
- Åben skole
- Rød tråd i idrætsfaget (tydelig taksonomi i idrætsfaget, der understøtter progression og systematik fra klassetrin til klassetrin. Er en konkretisering af kompetencemålene i Fælles Mål)
- De fysiske rammer
- Organisering
- Princip for bevægelse

Bevægelsesbarometret er udformet som et selvevalueringsværktøj, hvor skolerne løbende skal vurdere deres indsats på en skala fra 1-10. Skolerne skal en gang om året afrapportere til Skoleforvaltningen om, hvor langt de er med implementeringen. Ud fra disse afrapporteringer får Skoleforvaltningen brugbar viden om, hvilke temaer der skal fokus på i forhold til kompetenceudvikling og i netværk mellem skolerne. Skoleforvaltningen følger op på alle skolars indsats – og har et særligt fokus på de skoler, som er længst fra at implementere bevægelsesbarometret.

Bevægelsesbarometret er vedhæftet som bilag.

Det foreslås, at skolerne tildeles ressourcer til at oprette et team på alle skoler, som skal arbejde med bevægelsesbarometret og generelt igangsætte bevægelsesaktiviteter for eleverne samt arbejde med at inspirere lærere og pædagoger i arbejdet med bevægelse og sundhed. Det forventes desuden, at teamet er tovholder på lokale events om sundhed og bevægelse og Aalborgmesterskaberne. Teamet skal deltage i netværk med andre skoler. Ressourcen fordeles til skolerne efter elevtal.

Kompetenceudvikling

Som en del af implementeringen af bevægelsesbarometret vil der være fokus på at klæde ledere, lærere og pædagoger på i forhold til de 8 temaer i barometret. Der foreslås afsat ressourcer dels til, at der på Skoleforvaltningsniveau kan sættes fokus på de emner i bevægelsesbarometret, som skolerne vurderer, at de er længst fra at implementere og dels til at skolerne lokalt kan igangsætte kompetenceudvikling. Der vil i det første skoleår særligt være fokus på bevægelse i den fagdelte undervisning.

Elevents

Der er i løbet af bevægelsesens år gennemført en række elevents med fokus på bevægelse og sundhed. Eleverne efterspørger selv mere bevægelse i dagligdagen. Derfor vil der de kommende år fortsat blive afviklet events, hvor eleverne mødes på tværs af klasser og skoler.

Flere ideer er i den forbindelse blevet nævnt; fx dans i Kildeparken, yoga-events og vandkamp i Vestre Fjordpark. Der vil være fokus både på fysiske, sociale og æstetiske events. Der vil blive samarbejdet med relevante parter; herunder fx UngAalborg og Kulturskolen i forhold til afholdelsen af events.

Det foreslås, at der afsættes ressourcer dels til centrale events, hvor flere skoler mødes i bevægelsesregi og dels til en pulje, hvor elevrådene sammen med bevægelsesteamet på skolerne kan få tilskud til afvikling af lokale events med fokus på bevægelse og sundhed. Derudover foreslås det, at der afsættes ressourcer til frikøb af en lærer (en dag om ugen) og en studiejobber til afvikling af elevaktiviteter.

Idrætsmødet

Skoleforvaltningen samarbejder hvert år med Sundheds- og Kulturforvaltningen om afviklingen af Idrætsmødet. Det er ambitionen, at Idrætsmødet også skal være et forum, hvor skolernes bevægelses- og sundhedsindsats bliver debatteret.

Derudover skal så mange elever som muligt involveres i aktiviteter. Som en del af idrætsmødet afvikles for eksempel finalerne i Aalborgmesterskaberne, hvor elever konkurrerer i forskellige holddiscipliner.

Samarbejde og den åbne skole

Sundheds- og bevægelsesindsatsen skal altid være baseret på seneste viden bl.a. fra forskning. Derfor indgår Skoleforvaltningen løbende i samarbejder med universiteter og uddannelsesinstitutioner. Derudover gennemføres børnesundhedsprofil-undersøgelse og ungeprofil-undersøgelse hvert andet år. Begge undersøgelser bidrager med værdifuld viden om sundheden blandt børn og unge – og giver anledning til kompetenceudvikling og nye indsatser. Endelig samarbejdes der med Sundheds- og Kulturforvaltningen bl.a. i regi af Bevæg dig for livet og sundhedspolitikken. Der vil fortsat være et stort fokus på at udvikle samarbejdet omkring bevægelse og sundhed.

Der vil ligeledes være fokus på at videreudvikle de tilbud, der gives til skolerne fra playmaker-ordningen. Det har vist sig værdifuldt, at skolerne får skræddersyede forløb, som kan anvendes direkte i undervisningen. Der findes på nuværende tidspunkt ca. 40 målrettede bevægelsestilbud fra foreninger under playmaker-ordningen. Der vil fortsat i de kommende skoleår være fokus på at kommunikere disse tilbud ud, således at de benyttes af flest mulige skoler og på at udvikle nye forløb, som kombinerer bevægelse og sundhed og samtidig introducerer til et aktivt foreningsliv.

Et særligt fokus på elever der er udfordret på sundheden

En undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen fra 2019 viste, at der kun er ca. 26 % af børnene i alderen 11-15 år, der lever op til Sundhedsstyrelsen anbefaling om 60 minutters motion om dagen. Derudover har en ny rapport fra 2020 vist, at hver femte 14-15-årige og hver syvende 6-7-årige har overvægt eller svær overvægt.

Det kan påvirke børnene og de unge både fysisk og psykisk. Børn med overvægt oplever ofte mobning og lavt selvværd, mens de i voksenlivet kan udvikle sygdomme som type 2-diabetes og hjertekarsygdomme. Rapporten viser også, at der er social ulighed i overvægt. Det er børn og unge af forældre med en kort uddannelse, der oftest har overvægt eller svær overvægt, sammenlignet med børn og unge af forældre med en videregående uddannelse.

Der vil de kommende år være fokus på dels at kommunikere til skolerne om nogle af de mange tilbud, der i dag findes til børn med overvægt i bl.a. Aalborg Sundhedscenter og julemærkehjemmene. Dels vil der blive arbejdet på sammen med sundhedsplejen at udvikle et datagrundlag, der muliggør målrettede indsatser på de skoler, der er mest udfordret på dette område.

Budget

Der foreslås følgende budget:

	Budget (3,0 mio. kr.)
Bevægelsesteam på skolerne – <i>implementering af Bevægelsesbarometer mm</i>	2.400.000
Kompetenceudvikling	100.000
Events – <i>pulje til elevrådet til skoleevents</i>	125.000
Frikøb af bevægelsesvejleder og studiejobber til elevaktiviteter	125.000
Idrætsmødet, Aalborg Mesterskaber, samarbejdsprojekter, åben skole, øvrige events	250.000

Ressourcen udmøntes fra august 2021 og vil således have 5/12 effekt i 2021.

Opfølgning

Som nævnt skal skolerne i forbindelse med implementeringen af bevægelsesbarometret en gang årligt afrapportere, hvor langt de er med de 8 temaer. Afrapporteringen laves hvert år i januar. Skoleudvalget

orienteres om status på implementeringen i februar-marts. Skoleudvalget vil i samme forbindelse blive orienteret om afviklede og planlagte aktiviteter.

Bilag:

Bevægelsesbarometer - skolernes selvevaluering

PowerPoint - udmøntning af budgetressource bevægelse